

Adres: Studiecentrum Nijmegen. Postbus 6870, 6503 GJ Nijmegen
Telefoon 024-3612000 Mailadres nijmegen@ou.nl
E-mailadres secretariaat ValC-hof: cwvalchhof@hotmail.com
Website: www.valc-hof.nl

Contributie betalen aan F.G.J. Timmermans te Malden op rekeningnummer 512331308

ValC-hofnieuws nr. 1

September 2012

Opgericht op 27 november 2001

Om de leden van ValC-hof snel en doeltreffend te informeren over voor hen belangrijke zaken, sturen wij éénmaal per maand via e-mail een nieuwsbrief.

Om deze informatievoorziening goed te laten lopen is het belangrijk dat wij van iedereen het juiste e-mailadres hebben. Veranderingen kunt u doorgeven aan het secretariaat van ValC-hof: cwvalchhof@hotmail.com

Dit keer geen woordje van de voorzitter maar een aantal redenen waarom u ook dit jaar ons symposium niet mag missen!

De academische wereld in Nederland is de laatste tijd een aantal keren opgeschrikt door schandalen waarbij vervalsing van gegevens centraal stond. Het was een drama voor al die wetenschappers die hun onderzoeksresultaten ter goeder trouw deels of geheel baseerden op die valse informatie, terwijl het van cruciaal belang is dat bronnen van onderzoekers betrouwbaar zijn. Hoe staat het dan met de bronnen van de kunsthistoricus of cultuurwetenschapper die kunst als bron gebruikt voor zijn of haar onderzoek? Niet dat we willen beweren dat er bewust gefraudeerd wordt, maar als we de zogenaamde experts mogen geloven, dan is 10 tot 30% van de kunst die op de kunstmarkt wordt aangeboden vervalste kunst, dan stemt dat toch tot nadenken. Valse kunst is immers niet alleen een probleem voor eigenaren, kunsthandelaren, veilinghuizen of verzekeraars maar ook voor wetenschappers. Wetenschappers beoordelen kunst op echtheid en bepalen mede de economische waarde door hun waardeoordeel op kunsthistorisch gebied. Reputatieschade door vergissingen loert dan ook voortdurend om de hoek. Desondanks wordt er in het opleidingstraject van deze wetenschappers weinig tot geen aandacht besteed aan het fenomeen kunstvervalsingen. Kunstvervalsing is nochtans een ernstig economisch en ook wetenschappelijk probleem met soms verstrekkende gevolgen. Men zou toch verwachten dat in tijden van bezuiniging een probleem dat miljarden kan kosten op meer aandacht zou mogen rekenen. Wij houden in ieder geval wel oog voor deze problematiek en nodigen iedereen dan ook uit om Fake!, ons symposium over kunstvervalsing op 14 december 2012 bij te wonen. U krijgt echt goede sprekers, een echte lunch en echte kennis aangeboden en dat in een tijd van valse verkiezingsbeloften, valse informatie en een heleboel valse kunst.

Symposium 14 december

De gezamenlijke studentenverenigingen Suster Bertken, Utile Dulci en ValC-hof zijn druk bezig met de vormgeving van het komende symposium. Besloten is dat het 2012 symposium gewijd zal zijn aan:

Kunstvervalsing

Een breed en fascinerend onderwerp waar wij als toekomstige cultuurwetenschappers te weinig van af weten. Er zijn de technische aspecten zoals vervalsing- en detectietechnieken, er zijn de juridische aspecten: wanneer spreken we juridisch van een vervalsing, in hoeverre is dit strafbaar en hoe ernstig worden de feiten door de wetgever bevonden, waarom is er steeds zo weinig animo om tijdens een proces tegen een vervalser te getuigen, hoe groot is de verantwoordelijkheid van de handel, de expert en kunnen zij op deze verantwoordelijkheden aangesproken worden? Dan hebben we ook nog de cultuur- en kunstfilosofische vragen zoals verwoord door Thierry Lenain in zijn boek *Art Forgery*. Lenain stelt dat kunstvervalsing zonder meer interpreteerbaar is als een cultureel fenomeen in de brede zin van het woord omdat elke kunstvervalsing op één of andere manier de culturele eisen en verwachtingen, de staat van de kunsthistorische traditie, de psychologische situatie van de maker, enz. reflecteert. Ook de kunsthistorici en –theoretici kunnen er niet omheen: vervalsingen, diefstal van identiteit en plaats in de kunstcanon, het creëren van een identiteit en plaats in diezelfde canon, het zijn onderwerpen die het fundament van de wetenschap aantasten. Het gezag van de wetenschap wordt ondermijnd. In tijden van bezuiniging op de uitgaven van cultuur kan men zich afvragen of er niet veel gemeenschapsgeld vergooid wordt in een vergeetput van frauduleuze cultuuruitingen. Ook nu staat kunstvervalsing weer in de actualiteit. Duitsland is in de ban van één van de grootste schandalen in de Duitse en internationale kunstwereld. In de herfst van 2011 begon in Keulen het proces in verband met de vervalsingen in de *Collectie Jäger*. Experts blijken onvergeeflijke professionele fouten te hebben gemaakt.¹ Vragen rijzen; wat is er mis met de kunstbranche, wie is verantwoordelijk voor het feit dat vervalsingen zo gemakkelijk voor echt worden aangezien, enz. Dezelfde vragen die ook bij eerdere fraudezaken, zoals deze rond Geert Jan Janssen, Hebborn en Myatt /Drew werden gesteld, allemaal zaken die de laatste decennia speelden. De kunstbranche blijkt echter hardleers. Misschien ligt de oorzaak van al deze ophef simpelweg in het feit dat met kunst zeer veel geld verdiend kan worden, het is een miljardenbusiness, waarbij een carrousel lijkt te bestaan die samengesteld is uit opiniemakers, handelaren, veilinghuizen, connaisseurs, musea en een rijke clientèle. Met andere woorden het is de moeite waard om deze vragen te stellen en om in confrontaties en discussies te zoeken naar antwoorden.

Aanmelden kan tot 1 december door € 27,50 over te maken op rekening 512331308 van de penningmeester van ValC-hof. De officiële uitnodiging die verstuurd wordt door het secretariaat van de OU te Heerlen volgt in de tweede helft van september.

Literatuurgroep

De literatuurgroep heeft regelmatig bijeenkomsten onder leiding van Anita Huisman en Elma Nelissen. Als u meer informatie wilt hebben kunt u contact opnemen met Anita, anitahuisman@hotmail.com, of Elma, elmanelissen@hotmail.com

Extra info literatuurgroep

Helaas moeten wij de literatuurbijeenkomsten voor een jaar onderbreken. Dit omdat wij vinden dat ieder boek recht heeft op voldoende aandacht en wij op dit moment niet in staat zijn ieder boek de zo welverdiende aandacht te geven. Houdt deze nieuwsbrief in de gaten want het is beslist de bedoeling om de draad weer op te pakken.

¹ <http://www.einslive.de/medien/html/1live/2011/06/28/westart-kunstfaelscher.xml> ;
<http://www.einslive.de/medien/html/1live/2011/09/01/ard-morgenmagazin-kunst-faelscher-prozess.xml> ;
<http://www.zeit.de/gesellschaft/zeitgeschehen/2011-09/kunstfaelscher-malerei-prozess>

Zaterdag 22 september jaaropening door ValC-hof en mentor Jeroen Vanheste

Op zaterdag 22 september openen we het nieuwe studiejaar met een lezing van dr. A. Bosch. Ook zal onze mentor de nieuwtjes aangaande uw studie bij de OU vertellen.

We starten de jaaropening in Hotel 't Spijker, Rijksweg 191 6573 CP Beek / Ubbergen.

Het voorlopig programma:

10.00 – 10.30 Ontvangst met koffie en gebak in de Lounge.
10.30 – 11.00 Inleiding door mentor dr. J. Vanheste.
11.00 – 12.30 Lezing door dr. A. Bosch
12.30 – 13.00 Lunch
13.00 – 13.30 Voorbeschouwing op de wandeling.
13.30 – 16.30 Literaire wandeling over de Nijmeegse en Beekse heuvelrug met herinneringen aan o.a. Stefan Verwey, Nescio, Martinus Nijhoff, Bomans A. F. Th.
16.30 - .. Afsluiting. (borrel van ValC-hof)

Prijs voor Ou- studenten en introducés € 30,-

Prijs voor leden ValC-hof € 25,-

In de prijs is inbegrepen: Koffie met gebak vooraf, koffie tijdens de lezing, lunch **en** het boekje "Hildebrand Route, een wandeling langs literatuur en natuur..." door T. Maas en G. Willems.

U kunt zich aanmelden door genoemd bedrag over te maken op rekeningnummer 512331308 van de penningmeester Fred Timmermans te Malden.

Landelijke studiedag te Nijmegen zaterdag 13 oktober

Een grof schandaal

Schandaal, moraal en samenleving

Voor wie het afgelopen jaar in kranten en middels televisie- of radiojournaals het nieuws heeft gevolgd, leek het wel of het voorbije jaar een aaneenschakeling van schandalen was. Silvio Berlusconi en Dominique Strauss-Kahn; seksueel misbruik in de katholieke kerk; zelfverrijking in de financiële sector; omkoping in de Turkse voetbalcompetitie; doping in de wielersport – het ene schandaal volgde op het andere. Bij een schandaal gaat het om een in de samenleving breed gevoelde verontwaardiging of teleurstelling ten aanzien het gedrag van een individu of een groep personen. Deze verontwaardiging of teleurstelling betreft het overtreden van bepaalde morele normen. Wanneer men nu weet, waarover een samenleving verontwaardigd of teleurgesteld is, kent men de – impliciete of expliciete – normen van een samenleving. Juist vanuit deze invalshoek vormen schandalen – een verschijnsel dat natuurlijk van alle tijden is! – een belangwekkend onderwerp voor cultuurwetenschappelijk onderzoek. Wat zeggen schandalen over de morele normen in een samenleving, en welke betekenis hebben zij daarvoor gehad? 'Een grof schandaal' is daarom het onderwerp van de Landelijke Dag Cultuurwetenschappen 2012.

Een van de meest beroemde schandalen is de Dreyfusaffaire, een affaire die Frankrijk 15 jaar bezig hield en verregaande implicaties had voor alle betrokkenen. De joodsfranse officier Dreyfus werd in 1894 beschuldigd van spionage en op grond van valse verklaringen, ondermeer van de echte spion, veroordeeld en gevangengezet. Toen de verklaringen vals

bleken te zijn, werd de zaak in de doofpot gestopt en uiteindelijk ook de klokkenluider gevangen gezet. Dankzij Émile Zola werd de affaire naar buiten gebracht toen hij in 1898 op de voorpagina van de literaire krant l'Aurore in een vlamme open brief met de titel J'accuse (Ik beschuldig) de president aansprak. Waar dit aanvankelijk leidde tot een veroordeling en zelf verkozen ballingschap van Zola, werd Dreyfus in 1899 vrijgelaten en uiteindelijk in 1906 gerehabiliteerd. Politiek gezien werkte deze affaire nog langer door: het antisemitisme en nationalisme van de rechtse monarchisten werd afgestraft en leidde tot een politieke verschuiving ten gunste van de republikeinen.

Andere voorbeelden van onderwerpen die tijdens deze dag zouden kunnen komen zijn: het schilderij *Le déjeuner sur l'herbe* (1863) van Eduard Manet; het urinoir dat Marcel Duchamp als kunstwerk in een museum plaatste; het Watergate-schandaal, dat de Amerikaanse president Richard Nixon tot aftreden dwong; de affaire-Guillaume, die de Duitse Bondskanselier Willy Brandt tot aftreden dwong; *Lady Chatterley's Lover* (1928) van de Engelse schrijver D.H. Lawrence; de voorstelling *Paradise Now* van het Amerikaanse Living Theatre, het optreden van de Griekse filosoof Socrates; het 'schandaal van de filosofie' volgens de Duitse filosoof Immanuel Kant; het ballet *Le Sacre du Printemps* (1913) van Sergei Diaghilev op muziek van Igor Stravinsky; enzovoorts.

CW-debatlezing Arjan Vader op donderdag 15 november om 19.00u

Op donderdag 15 november verzorgt OU-docent Arjan Vader een lezing *Fin de siècle architectuur langs de Amsterdamse grachten: een virtuele rondvaart*. De Amsterdamse grachtengordel kent verbazend veel gebouwen die uit de laatste decennia van de 19e eeuw stammen. Deze gebouwen vertellen het verhaal van de polemiek rond een nationale bouwstijl, maar ook het verhaal van het vaak als negatief afgeschilderde eclecticisme. De ware bouwwoede van die tijd (de stad brak uit zijn 17^e eeuwse omwalling en vulde soms eeuwenoude gaten in de binnenstad op) leverde naast de nodige misbaksels ook hele mooie bouwwerken op. De lezing hoopt u duidelijk te maken dat er meer is dan Cuypers en Berlage als het gaat om de architectuur van rond de vorige eeuwwisseling.

De lezing vindt plaats op het studiecentrum Nijmegen, aanvang 19.00u. Bijwonen van de lezing levert 4 studie-uren op voor de module CW-debat. Aanmelden kan via nijmegen@ou.nl.

Jaarvergadering op donderdag 15 november

Na afloop van de lezing van Arjan Vader vindt de jaarvergadering plaats in het cultuurcafé op de campus van de Radboud universiteit.

Tentamenbank

Cor Vink beheert de tentamenbank. Leden van ValC-hof kunnen kosteloos tentamens lenen, niet-leden alleen tegen vergoeding van de portokosten.

Mocht u nog oude tentamens thuis hebben liggen dan zou Cor die graag opnemen in zijn tentamenbank.

Het emailadres van Cor is cor.vink@inter.nl.net

Van de penningmeester: Contributie ValC-hof

De contributieregeling van ValC-hof, alles even op een rij.

Het verenigingsjaar loopt, gelijk met het studiejaar, van 1 augustus tot en met 31 juli. En daarom geldt dat voor de contributie ook.

Voor het verenigingsjaar 2012-2013 bedraagt de contributie € 15, - Voor nieuwe leden die zich na 31 januari aanmelden geldt een welkomstregeling. Zij zijn dat tweede semester gratis lid en hoeven pas vanaf 1 augustus daaropvolgend, te betalen.

Wij kennen geen halve of deelcontributies; voor 1 februari lid worden kost € 15, - en daarna geldt de welkomstregeling voor nieuwe leden. Dat houdt in dat u in het verleden nog niet eerder lid van onze vereniging bent geweest.

Tot slot vraag ik iedereen die graag lid wil blijven en de contributie voor 2011-2012 nog niet heeft voldaan, € 15 te storten op rekeningnummer 51.23.31.308 van de penningmeester, F. G. J. Timmermans te Malden

Bestuur ValC-hof

Voorzitter Anita Huisman
Penningmeester Fred Timmermans
Secretariaat
Nieuwsbrief Elma Nelissen

anitahuisman@hotmail.com
akkefredtim@hetnet.nl
cwvalchhof@hotmail.com
elmanuelissen@hotmail.com

Bestuursleden
Ben Spraakman
Eddy Thewis

b.spraakman@chello.nl
eddythewis@home.nl

Tentamenbank

Cor Vink cor.vink@inter.nl.net

Agenda 2012-2013

Zaterdag 22 september	Jaaropening ValC-hof en mentor
Zaterdag 13 oktober	Landelijke dag Nijmegen
Donderdag 15 november	CW-debatlezing Arjan Vader
Donderdag 15 november	Jaarvergadering in Cultuurcafé
Vrijdag 14 december	Symposium